

AS Eesti Gaas bilansivastutuse tagamise tingimused

Kehtib alates 01.08.2022

AS Eesti Gaas (edaspidi Eesti Gaas) on bilansivastutuse tagamise tingimused (edaspidi Tingimused) koostanud maagaasiseaduse (edaspidi MGS) ja selle alusel kehtestatud õigusaktide (sh gaasituru toimimise võrgueeskiri, edaspidi GVE) kohaselt, lähtudes eelkõige järgmistest põhimõtetest:

- a) Bilansivastutus on iga turuosalise kohustus tagada tasakaal oma tegeliku tarbimise ja kokkulepitud gaasi koguse vahel (MGS § 11 lg 1 ja 9).
- b) Igal turuosalisel peab olema üks avatud tarnija (MGS § 12 lg 3), kes üldjuhul on turuosalise bilansihalduriks.
- c) Kui turuosalisel ei ole avatud tarne lepingut, loetakse tema avatud tarnijaks kuni uue lepingu sõlmimiseni see võrguettevõtja, kelle võrguga on tema tarbimiskoht ühendatud või võrguettevõtja poolt nimetatud müüja (GVE 11 lg 1 ja 3). AS Gaasivõrk poolt nimetatud gaasimüüjaks on Eesti Gaas.
- d) Avatud tarne lepingu puudumisel ei saa avatud tarnija gaasiturul tegutseda (GVE 11 lg 2).

1. Bilansivastutusega seotud turuosalised

- 1.1. Eesti Gaas tagab bilansi turuosalisel, kes on sõlminud Eesti Gaasiga avatud tarne lepingu. Eesti Gaas sõlmib üldjuhul avatud tarne lepingu tarbijatega ja võrguettevõtjana või tootjana tegutsevate gaasiettevõtjatega.
- 1.2. Lisaks tagab Eesti Gaas bilansi turuosalistel, kes kasutavad gaasi AS Gaasivõrk jaotusvõrgu kaudu ilma avatud tarne lepinguta, v.a gaasimüüjana tegutsevad turuosalised (sh võrguettevõtjad), kellel ei ole õigust ilma avatud tarne lepinguta gaasiturul tegutseda.

2. Bilansi tagamine ilma avatud tarne lepinguta turuosalisel

Ilma avatud tarne lepinguta turuosalise bilansi tagab Eesti Gaas järgmistel tingimustel:

- 2.1. Gaasihind avatud tarne lepinguta turuosalisele kujundatakse vastavalt õigusaktides sätestatudle bilansigaasihinna ja kulude alusel.
- 2.2. Füüsilisest isikust turuosalisele tagatakse bilanss kooskõlas Eesti Gaasi kodulehel avaldatud üldtingimustega „Maagaasi müügilepingu üldtingimused (füüsilised isikud)“, arvestades lisaks käesolevates tingimustes sätestatuga.
- 2.3. Juriidilisest isikust turuosalisele tagatakse bilanss kooskõlas Eesti Gaasi kodulehel avaldatud üldtingimustega „Maagaasi müügilepingu üldtingimused (juriidilisest isikust väiketarbijad)“, arvestades lisaks käesolevates tingimustes sätestatuga.
- 2.4. Erisusena punktis 2.3 viidatud üldtingimustes sätestatust tuleb juriidilisest isikust turuosalisel, kelle kuine prognoositav tarbimismaht on üle 20 MWh, tasuda ettemaks Eesti Gaasi poolt esitatava arve alusel järgnevalt:
 - 2.4.1. Eesti Gaas esitab ettemaksuarve, määrates maksetähtajaks kolm tööpäeva.
 - 2.4.2. Ettemaksuarve koostamisel võetakse aluseks Eesti Gaasi gaasihinna prognoos ja eelneva aasta samal kalendrikuul tarbitud gaasikogus, selle puudumisel ettemaksuarve koostamise kalendrikuule eelneval kuul tarbitud gaasikogus.

- 2.5. Eesti Gaasil on õigus juriidilisest isikust turuosalisele, kelle kuine tarbimismaht on üle 20 MWh, esitada tarbitud gaasi eest arveid minimaalselt nädala kaupa, määraes maksetähtajaks vähemalt kolm tööpäeva.
- 2.6. Juhul, kui turuosaline ei tasu lepingulise aluseta tarbitud gaasi eest esitatud arveid tähtaegselt, on Eesti Gaasil õigus, nõuda võrguettevõtjalt gaasitarne viivitamatut katkestamist MGS § 26 lg 2 alusel (gaasivarustuse katkestamine ebaseadusliku kasutamise tõttu).

3. Erisused määratud tarne korral

- 3.1. Eesti Gaas selgitab iga turuosalise bilansi andmevahetusplatvormi (edaspidi AVP) andmete alusel, arvestades Eesti Gaasile teatatud turuosalise määratud tarne kogustega.
- 3.2. Turuosaline peab planeerima oma määratud tarne koguseid selliselt, et need ei ületaks tema tegelikku tarbimist.
- 3.3. Juhul, kui lepingus ei ole kokku lepitud teisiti, on turuosaline, kelle bilanssi Eesti Gaas hoiab, kohustatud Eesti Gaasile teatama määratud tarnetest lähtuvalt järgmistest põhimõtetest:
 - 3.3.1. määratud tarne lepingutest ja määratud tarnena ostetava Gaasi kogustest teavitatakse Eesti Gaasi esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 14 kalendripäeva enne määratud tarne tarnekuu algust;
 - 3.3.2. määratud tarnest teavitatakse Eesti Gaasi bilansiperioodide lõikes;
 - 3.3.3. kui turuosaline ei ole teatanud määratud tarne koguse jaotust bilansiperioodidesse, jaotatakse tarnekuu kohta teatatud määratud tarne kogus bilansiperioodide vahel võrdselt;
 - 3.3.4. turuosaline esitab määratud tarnetega seotud teavitused e-posti aadressil kogused@gaas.ee.
- 3.4. Kui turuosaline ostab lisaks avatud tarnele gaasi ka määratud tarnena ja see on avatud tarne lepingus kokku leppimata, siis loetakse see bilansist kõrvalekaldumiseks.
- 3.5. Juhul, kui turuosaline kaldub bilansist kõrvale ja lepingus Eesti Gaasiga ei ole kokku lepitud teisiti, siis turuosalise bilansi tagamiseks Eesti Gaas müüb turuosalisele või ostab turuosaliselt gaasi järgmiste hindadega ning teostab bilansihalduse järgmise tasu eest:
 - 3.5.1. bilansi tagamiseks turuosalisele müüdava gaasi hind on käesolevate tingimuste 2.1 kohane hind;
 - 3.5.2. bilansi tagamiseks turuosaliselt ostetava gaasi hind on: süsteemihalduri poolt ostetava bilansigaasi hind x 0,9 eur/MWh;
 - 3.5.3. bilansihalduse teostamise tasu turuosalise poolt ostetud määratud tarne kogusele on: määratud tarnena ostetud Gaasi kogus (MWh) x 0,3 eur/MWh.

4. Muud tingimused

- 4.1. Lepingus võib kokku leppida, et Eesti Gaasil on õigus piirata turuosalise gaasitarbimist tarnehäire mõju leevendamiseks.
- 4.2. Täpsemad bilansivastutuse tagamise tingimused lepatakse Eesti Gaasi ja turuosalise vahel kokku avatud tarne lepingus ning need võivad erineda käesolevatest Tingimustest.
- 4.3. Käesolevad Tingimused kehtivad alates 01.08.2022.